

Gamla kaupfélagið

á Breiðalsvík öðlast nýtt líf

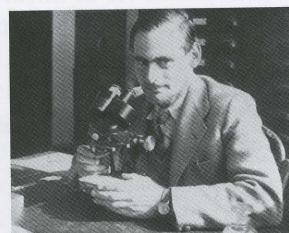

Breiðalsetur er umgjörð um starfsemi sem þróast hefur í Gamla kaupfélagini á Breiðalsvík. Húsið var reist árið 1906 og er hið elsta í þorpinu. Það hefur verið í endurbyggingu síðastliðin ár en var opnað formlega fyrir starfsemi árið 2008. Alcoa Fjarðaál og Samfélagssjóður Alcoa ákváðu árið 2010 að styrkja Breiðalsetur með fjárfamlögum tvö ár í röð, en hvor styrkurinn um sig nemur rúmlega tveimur milljónum króna. Var fyrra framlagið afhent skömmu fyrir síðustu áramót en síðari styrkinn fær setrið í lok þessa árs.

Erla Dóra Vogler, verkefnastjóri á Breiðalsetri, segir framlagið nýtast vel enda mörg verkefni framundan við þróun og uppbryggingu setursins.

„Styrkurinn frá Alcoa hefur nýst Breiðalsetri mjög vel. Það hefur mikið og þarf verk verið unnið við skráningu þeirra safnmuna sem borist hafa setrinu. Við höfum verið að flokka gögnin og koma fyrir til varðveislu. Við erum með ómetanlegar heimildir, s.s. ljósmyndir, slidesmyndir, minnisbækur, teikningar, skýrslur og fleira. Við höfum verið að skanna bréf, ekki bara til að koma í veg fyrir glötun þeirra heldur vegna þess að við höfum uppi áform um að gera efnið aðgengilegt á vefsíðu Breiðalseturs,“ segir Erla.

Hún segir að framlagið muni einnig nýtast til að koma upp sýningum um þá merkis-menn, Dr. Stefán Einarsson og Bretann Dr. G.P.L. Walker, sem voru frumkvöðlar á svíði málvísinda annars vegar og jarðfræði hins vegar, en þessi vísindi eru ein-

Dr. G.P.L. Walker

Dr. Stefán Einarsson

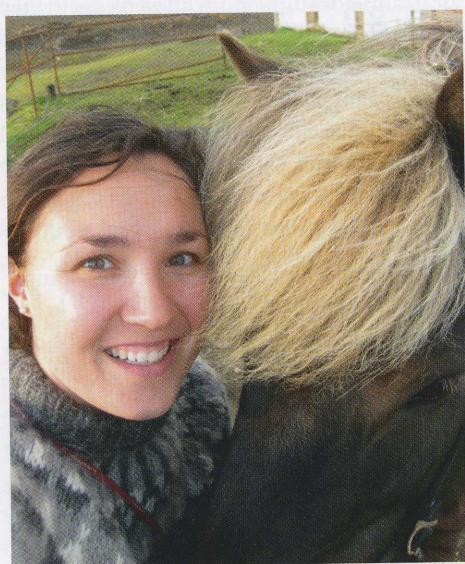
mitt tvær þeirra þriggja meginstoða sem Breiðalsetur byggir á. „Styrkurinn frá Alcoa gerir okkur því mögulegt að vinna áfram að markmiðum Breiðalseturs sem aftur er ætlað að skila sér beint og óbeint til samfélagsins hér á Breiðalsvík. Með áhugaverðri og öflugri starfsemi tökum við t.d. þátt í að efla ferðaþjónustu og virkja íbúa á svæðinu.“

Meginstoðir Breiðalseturs

Á Breiðalsetri er verið að þróa miðstöð menningar, sögu og þekkingar á grundvelli þriggja meginstoða - jarðfræði, málvísinda og sögu hússins, þorpsins og byggðarlagsins. Þessar meginstoðir tengjast svo inn-

„Það hefur mikið og þarf verk verið unnið við skráningu þeirra safnmuna sem borist hafa setrinu.“

þyrðis þar sem Stefán er fæddur og uppalinn í Breiðalnum, gerði þar fyrstu segulbandsupptökur á þjóðfræðilegu efni sem til eru frá Íslandi, stundaði örnefna-söfnun í Breiðalnum o.fl. Walker starfaði mikið að jarðfræðirannsóknunum á svæðinu og eyddi meira eða minna tuttugu sumrum

Erla Dóra Vogler, verkefnastjóri.

á Austfjörðum, kortlagði t.d. Breiðalseteldstöðina og kom með jarðfræðinema á svæðið til að vinna rannsóknarvinnu. Byggðasaga svæðisins tengist Breiðalsetri svo beint á þann hátt að heimili þess er Gamla kaupfélagið á Breiðalsvík, elsta húsið í þorpinu, sem flestir íbúar tengjast á einn eða annan hátt.

Samstarf við grunnskóla og háskóla

Erla segir að verið sé að byggja upp aðstöðu til að taka á móti erlendum og innlendum nemendum í greinum sem tengjast starfseminni auk ferðamanna. „Síðastliðin þrjú ár hefur Þorvaldur Þórðarson, prófessor við Háskólan í Edinborg, komið með hópa masters- og doktorsnema í jarðfræði til að rannsaka svæði í Breiðalnum og næsta nágrenni hans. Hóparnir hafa haft vinnu-aðstöðu hér á setrinu og hafa starfsmenn þess reynt eftir fremsta megni að aðstoða þá. Fyrir utan þessar heimsóknir erum við að reyna að byggja upp aðstöðu til að taka á móti grunnskóla- og menntaskólanemum og ýta þannig undir jarðfræðiáhuga með kennslu og beinum tengingum við þá jarðfræði sem við okkur blasir frá degi til dags. Síðastliðið haust fengum við grunnskólanum á Breiðalsvík til okkar og tókst sú heimsókn prýðilega, en vinna þarf og þróa þetta verkefni áfram.“

Gamla kaupfélagið (vinstri: mynd frá 2008, fyrir ofan: mynd frá 1908 að talið er).

Hlín Pétursdóttir Behrens syngur við opnun málverkasýningar Mariettu Maissen og Péturs Behrens árið 2010.

Ljósmyndasamkeppni íbúa í Breiðdalnum árið 2010.

Starfsemin í sumar

Erla Dóra segir að sumarstarfsemin hjá Breiðalssetri hafi verið fjölbreytt. „Þetta sumar opnuðum við setrið með veglegu málþingi um Dr. Stefán Einarsson þann 11. júní. Við sama tækifæri opnuðu þrjár nýjar sýningar, tvær varanlegar: Stefánsstofa og Walker's Study, og ein tímabundin, stærri sýning um Stefán Einarsson og hans störf. Auk þessa var gagnvirka sýningin „Breiðalsvík Panorama“, með sögu-, örnefna- og almennri fróðleikssöfnun sett upp í sumar á neðri hæð hússins. Sú sýning er gagngert sett upp til að virkja samfélagið á Breiðalsvík til að safna upplýsingum sem annars gætu glatast. Í ágúst munu svo sex stúdentar frá háskólanum í Edinborg rannsaka ákveðin svæði í Breiðdalnum og í tengslum við heimsókn þeirra verður haldin jarðfræðiráðstefna, en hún er samstarfsverkefni Þekkingarnets Austurlands og Breiðalsseturs. Annað í deiglunni er kvöldrölt með hópa um Breiðalsvík, ýmsir fyrilestrar og sögusöfnunarkvöld,“ segir Erla Dóra Vogler að lokum.

Borvaldur Þórðarson með nema frá háskólanum í Edinborg árið 2009.